

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 7
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

04 Μαΐ 2017

Αθήνα 3/5/2017
Αριθμ. Πρωτ.: 264

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Καταβολή αποζημιώσεων ΕΛΓΑ σε πληγέντες παραγωγούς»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 4862/6-4-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Καρασμάνης, Χ. Αθανασίου, Χ. Δήμας, Α. Δημοσκάκης, Κ. Καραμανλής** και **Χ. Μπουκώρος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Πορεία αποζημιώσεων 2016

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από παγετούς, πλημμύρες, χαλαζοπτώσεις κ.λπ. που σημειώθηκαν το 2016 σε διάφορες καλλιέργειες (κυρίως δενδρώδεις, αλλά και καλλιέργειες κηπευτικών κ.λπ.) σε όλη τη χώρα (Κεντρική και Δυτική Μακεδονία, Θεσσαλία, Πελοπόννησο, Έβρο κ.λπ.), σημειώνεται ότι ο ΕΛΓΑ βρίσκεται στο στάδιο της εκκαθάρισης των ζημιών.

Συγκεκριμένα, ο ΕΛΓΑ για τις ανωτέρω ζημιές έχει πραγματοποιήσει, επί του παρόντος, πέντε πληρωμές (δύο πληρωμές τον Δεκέμβριο του 2016, μία πληρωμή τον Ιανουάριο του 2017 και δύο πληρωμές τον Μάρτιο του 2017). Το ποσό που έχει καταβληθεί συνολικά ανέρχεται στα 37.000.000 € περίπου. Νέα πληρωμή συνολικού ύψους 17.700.000 € περίπου αναμένεται άμεσα.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι στα σχέδια του ΕΛΓΑ είναι οι πληρωμές να πραγματοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα (κάθε μήνα) μέχρι και την ολοκλήρωση της καταβολής αποζημιώσεων για όλες τις ζημιές του 2016 στην Επικράτεια (τέλη άνοιξης - αρχές καλοκαιριού του 2017). Στο πλαίσιο του εν λόγω σχεδίου, αναμένεται να έχουν δοθεί μέχρι τα τέλη Ιουνίου τρέχοντος έτους επιπλέον 90.000.000 €.

Όσον αφορά στις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από τον ΕΛΓΑ, επισημαίνεται ότι ακολουθείται μία συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία. Η εν λόγω διαδικασία έχει ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛΓΑ από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στα τέλη Οκτωβρίου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Είναι προφανές ότι κάθε στάδιο της προαναφερόμενης διαδικασίας χρειάζεται και τον ανάλογο χρόνο για να ολοκληρωθεί. Ωστόσο, πολλές φορές, εφόσον είναι εφικτό, ο Οργανισμός καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα από τη συγκομιδή του προϊόντος και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ. Ειδικότερα, για την περίοδο του έτους 2016 και σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη σημειώνεται ότι οι εκκαθαρίσεις των ζημιών γίνονται με γοργούς ρυθμούς.

Όσον αφορά στην πορεία της καταβολής των αποζημιώσεων στη χώρα, αναφέρονται κατωτέρω ορισμένα παραδείγματα της εν λόγω πορείας σε διάφορες περιοχές της χώρας.

Συγκεκριμένα:

- στην Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) Αρκαδίας, για τις ζημιές του 2016 (τον Ιούνιο του 2016 αλλά και μεταγενέστερα) ο ΕΛΓΑ έχει καταβάλει το μεγαλύτερο μέρος των αποζημιώσεων ύψους 6.300.000 €, ξεκινώντας τις πληρωμές από τον Δεκέμβριο του 2016, δηλαδή σε χρονικό διάστημα λιγότερο από έξι μήνες,
- στην περιοχή της νήσου Θάσου, για την πυρκαγιά του φθινοπώρου του 2016 ο ΕΛΓΑ έχει ολοκληρώσει την καταβολή των αποζημιώσεων στο ζωικό κεφάλαιο ύψους 100.000 € σε χρονικό διάστημα λιγότερο από τρεις μήνες,
- στον Έβρο, έχουν, μέχρι στιγμής, δοθεί αποζημιώσεις ύψους 2.500.000 € στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς και η καταβολή συνεχίζεται, με ορίζοντα ολοκλήρωσης, εφόσον είναι εφικτό, τα τέλη Ιουνίου του 2017.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι για τις ζημιές του 2105 ο ΕΛ.Γ.Α. έχει προ πολλού ολοκληρώσει την καταβολή των αποζημιώσεων στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Παράταση ασφαλιστικής εισφοράς-συμψηφισμός

Σημειώνεται ότι θα είχαν καταβληθεί μεγαλύτερα ποσά, αλλά αρκετοί δικαιούχοι αγρότες δεν ήταν ασφαλιστικά ενήμεροι (όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία), καθώς εμφανίζονται να έχουν οφειλές στον ΕΛΓΑ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΛΓΑ, με γνώμονα τη διευκόλυνση των αγροτών και εκτιμώντας ότι υπήρξαν παραγωγοί που για αντικειμενικούς λόγους δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν στις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας που έληγε στις 31 Μαρτίου του 2017, έλαβε την απόφαση να δώσει παράταση έως τις 30 Ιουνίου του 2017. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα στους παραγωγούς να τακτοποιήσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, χωρίς να χάσουν τη δυνατότητα να καταστούν δικαιούχοι των αποζημιώσεων που τους αναλογούν.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι τα έσοδα του ΕΛΓΑ προέρχονται από τις ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται έπειτα από την υποβολή των ΔΚ/Ε εκ μέρους των παραγωγών κάθε χρόνο. Βάσει αυτών προχωρά ο ΕΛΓΑ στην καταβολή των αποζημιώσεων.

Σε περίπτωση που τα ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΓΑ άρχιζαν να μειώνονται (όπως αποδεδειγμένα θα συνέβαινε από το μέτρο του συμψηφισμού, αφού, στην ουσία, θα πλήρωναν με συμψηφισμούς εισφορών μόνο όσοι είχαν ζημιές), θα δημιουργείτο πρόβλημα στην καταβολή των αποζημιώσεων που σίγουρα δεν θα έβρισκε σύμφωνη τη συντριπτική πλειοψηφία των παραγωγών, οι οποίοι εγκαίρως και εμπρόθεσμα έχουν εκπληρώσει τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις προς τον ΕΛΓΑ.

Επιπρόσθετα, ο ΕΛΓΑ, ως οργανισμός κοινής ωφέλειας που προασπίζεται την ισονομία και τη δικαιοσύνη, παρέχει υπηρεσίες του εθνικού συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, με στόχο την ελάττωση της αβεβαιότητας, αφού ο ασφαλισμένος παραγωγός διατηρεί το επίπεδο των εσόδων του από την καλλιέργεια σταθερό.

Επομένως, η ειδική ασφαλιστική εισφορά αποσκοπεί στον καταμερισμό των δαπανών ασφάλισης ορισμένων κινδύνων μεταξύ των παραγωγών και εξυπηρετεί αντικειμενικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Απαλλαγή

Επισημαίνεται ότι οι αποζημιώσεις του ΕΛΓΑ και ο τρόπος υπολογισμού του τελικού ποσού για τις ζημιές στη Φυτική Παραγωγή καθορίζονται με τις διατάξεις του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής. Είναι δε ο ίδιος, όπως υπολογιζόταν τα παρελθόντα έτη, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο της αγροτικής ασφάλισης (ν. 3877/2010) που διέπει τον ΕΛΓΑ.

Ειδικότερα, με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛΓΑ, σύμφωνα με τον ν. 3877/2010, καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από συγκεκριμένα ζημιογόνα αίτια (φυσικοί κίνδυνοι, όπως χαλάζι, πλημμύρα, παγετός κ.λπ., καθώς και παθήσεις στο ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς.

Η μόνη περικοπή που υπάρχει και η οποία είναι σύμφωνη με την ασφαλιστική πρακτική που ισχύει παντού, είναι η απαλλαγή, που είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης.

Η απαλλαγή είναι το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς, είναι το μέρος της ζημιάς, το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο, ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαύεται στην αποζημίωση του ΕΛΓΑ.

Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι ο ΕΛΓΑ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το μεσοπρόθεσμο, πρέπει να υποβάλει στο Υπουργείο Οικονομικών σε καθορισμένες ημερομηνίες τις οικονομικές του καταστάσεις περί εσόδων-εξόδων, όπου σε αυτές περικλείονται ο προϋπολογισμός του και η πορεία του.

Ως εκ τούτου, ο Οργανισμός, διασφαλίζοντας την οικονομική του θωράκιση, όπως απαιτεί η νομοθεσία, αλλά και τη συνεχή ροή καταβολής των αποζημιώσεων σε όλους τους παραγωγούς, επιλέγει τον πιο εφικτό και κατάλληλο τρόπο καταβολής των αποζημιώσεων, σεβόμενος τον προϋπολογισμό του και τα χρήματα των αγροτών, τα οποία αποτελούν και τα έσοδα του Οργανισμού. Επισημαίνεται ότι, σε καμία περίπτωση, ο Οργανισμός δεν πρόκειται να παρακρατήσει ποσά αποζημίωσης. Άλλωστε, ο σχεδιασμός προβλέπει ολοκλήρωση, εφόσον είναι εφικτό, όλων των αποζημιώσεων περί τα τέλη Ιουνίου του 2017.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η πρακτική της προκαταβολής κατά 80% της αποζημίωσης έγινε επειδή κάθε χρόνο υπήρχαν καθυστερήσεις στις πληρωμές, όταν απαιτούνταν αναθεώρηση του προϋπολογισμού.

Με το μέτρο αυτό υπολογίζεται ότι το σύνολο των ζημιωθέντων παραγωγών θα εισπράξουν το 80% της αποζημίωσης και μετά το πέρας των εκκαθαρίσεων ή της αναθεώρησης του προϋπολογισμού, θα δοθεί το υπόλοιπο 20%.

Εξάλλου, τα έσοδα του ΕΛΓΑ, τα οποία, όπως προαναφέρθηκε, προέρχονται από τις εισφορές των αγροτών (που απορρέουν από τη Δ/ΚΕ που υποβάλλουν οι τελευταίοι για την ασφάλιση των καλλιεργειών τους) ανέρχονται κατά μέσο όρο στα 155-160 εκατ. € περίπου κάθε χρόνο, καθιστώντας τον ΕΛΓΑ βασικό εγγυητή αναπλήρωσης του απολεσθέντος εισοδήματος των αγροτών από τις τυχόν ζημιές που προξενούνται στις γεωργικές τους εκμεταλλεύσεις εξαιτίας των καιρικών συνθηκών.

Ακαρπία

Οι ζημιές από ακαρπία (μειωμένη παραγωγή) δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ, σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής, ο οποίος εκδόθηκε σε εφαρμογή του ν. 3877/2010 (ΦΕΚ 160/τ.Α' / 20.9.2010). Ειδικότερα, το φαινόμενο της ακαρπίας (κακής καρπώσεως), το οποίο μπορεί να οφείλεται σε συνδυασμό δυσμενών συνθηκών, αλλά και άλλων αιτιών, όπως κακή φυσιολογία του δένδρου, ατελής γονιμοποίηση, κακή θρέψη κ.λπ., δεν μπορεί να αποζημιωθεί από τον ΕΛΓΑ, όπως προαναφέρθηκε, επειδή τα αίτια που το προκαλούν δεν είναι ενταγμένα στον Κανονισμό Ασφάλισης του ΕΛΓΑ.

Επομένως, και σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν. 3877/2010):

- α) οποιαδήποτε τροποποίηση, συμπλήρωση, επέκταση των υφιστάμενων καλύψεων του ΕΛΓΑ που προβλέπονται στους Κανονισμούς του, έχει ως προαπαιτούμενο την εκπόνηση μελετών και την εν συνεχεία υποβολή προτάσεων και εισηγήσεων προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (άρθρο 2 του ανωτέρω νόμου) και
- β) η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3877/2010 αναφέρει ότι: «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται ύστερα από σύνταξη αναλογιστικής μελέτης και εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων των παραπάνω παραγράφων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛΓΑ. Με την ίδια απόφαση οι κίνδυνοι αυτοί περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Ασφάλισης και καθορίζεται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος κάλυψής της».

Συγκεκριμένα, για να ενταχθεί ένας νέος κίνδυνος στην ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛΓΑ, θα πρέπει:

- α) να προηγηθεί εκπόνηση επιστημονικής μελέτης,
- β) να διενεργηθεί αναλογιστική μελέτη, στην οποία, εκτός των άλλων, θα πρέπει να καθορίζονται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος κάλυψής της - αλλαγή ασφαλιστρού και
- γ) να εκδοθεί κατόπιν Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (αρ.5 παρ.4 του ν. 3877/2010), όπου θα καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛΓΑ.

Ειδικότερα, η διαδικασία αυτή απαιτεί μελέτη τεχνική και οικονομική για τις επιπτώσεις τόσο στις ασφαλιστικές εισφορές όσο και στη βιωσιμότητα του δημοσίου συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων.

Γίνεται σαφές ότι για την ένταξη ενός κινδύνου στην Ασφάλιση του ΕΛΓΑ και, συγκεκριμένα, της ακαρπίας (μειωμένη παραγωγή), πρέπει να τηρηθούν τα ανωτέρω, τα οποία περιγράφονται στον ν. 3877/2010, που διέπει το θεσμικό πλαίσιο για την αγροτική ασφάλιση της χώρας.

Επιπρόσθετα, πρέπει να τονιστεί ότι οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται αφορούν συγκεκριμένους κινδύνους που αναφέρονται στους Κανονισμούς του ΕΛΓΑ. Συνεπώς, όταν προστεθεί ένας καινούργιος κίνδυνος στο σύστημα (ασφαλιστική κάλυψη), θα χρειαστεί η διαδικασία της αναλογιστικής μελέτης για το ύψος του ποσοστού του ασφαλιστρού που θα δημιουργήσει έσοδα, έτσι ώστε να καταβάλλονται οι τυχόν αποζημιώσεις για τον καινούργιο κίνδυνο κανονικά. Διαφορετικά, θα υπάρξει πρόβλημα στην ισορροπία του συστήματος που είναι η βάση βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος, όπως προαναφέρθηκε.

Η τροπολογία που αναφέρεται στην ερώτηση δεν μπορεί να ενεργοποιηθεί, επειδή δεν υπήρξε εφαρμογή καμιάς επίσημης αναλογιστικής μελέτης για το ασφαλιστρού του κινδύνου που αναφέρει ο ν. 3877/2010 κατά τα παρελθόντα έτη. Αναλογιστική μελέτη έχει ξεκινήσει η σημερινή πολιτική ηγεσία του ΥΠ.Α.Α.Τ.

Αποθεματικά

Το συνολικό ποσό των ετήσιων αποζημιώσεων που καταβάλλει ο ΕΛΓΑ λόγω της υποχρεωτικής ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφο 6 ν. 3877/2010, δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ετήσιων εσόδων του από την είσπραξη της υποχρεωτικής ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς.

Για την κάλυψη τυχόν διαφοράς μπορεί να χρησιμοποιηθεί τυχόν αποθεματικό που έχει δημιουργηθεί εξ αυτού του λόγου από προηγούμενες χρήσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 15 ν. 3877/2010, σε περιόδους, κατά τις οποίες τα συνολικά από κάθε πηγή και αιτία έσοδα του ΕΛΓΑ υπερβαίνουν τα συνολικά του έξοδα, ο ΕΛΓΑ σχηματίζει αποθεματικό.

Με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία, το ύψος, τη διάθεση και την επένδυση του αποθεματικού που σχηματίζεται, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή του άρθρου αυτού. Ωστόσο, κατά τα παρελθόντα έτη, δεν υπήρξε Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ως προς τη δημιουργία αποθεματικού.

Το πρόβλημα σχετίζεται με το γεγονός ότι οι προηγούμενες Κυβερνήσεις ανέλαβαν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου στις περιπτώσεις, όπου, παρόλο ότι ταμειακά υπάρχουν, να μην διατίθεται πάνω από ένα ποσό, επειδή στηρίζουν το συμφωνηθέν πλεόνασμα.

Βεβαίως, επισημαίνεται ότι ο ΕΛΓΑ δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα με τα ταμειακά του και καταβάλλει τις αποζημιώσεις με γοργούς ρυθμούς.

Μέτρο 5 (Υπομέτρα 5.1 και 5.2)

Όσον αφορά στο υπομέτρο 5.1 σημειώνεται ότι από τα τέλη του 2015, το υπομέτρο 5.1 «Επενδύσεις σε προληπτικά μέτρα, που σκοπεύουν στη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων πιθανών φυσικών φαινομένων, δυσμενών καιρικών συνθηκών και καταστροφικών συμβάντων» παρουσιάστηκε σε αρχικό στάδιο σε παραγωγούς κυρίως της Βορείου Ελλάδας, όπου λόγω ειδικών συνθηκών (κλιματολογικών, είδος καλλιεργειών, μέγεθος πρωτογενούς τομέα) παρατηρείται μεγάλη απορροφητικότητα των εθνικών προγραμμάτων ενεργητικής προστασίας που εφαρμόζονται μέχρι σήμερα από τον ΕΛΓΑ. Οι παραγωγοί έδειξαν από την αρχή μεγάλο ενδιαφέρον για το Μέτρο, δεδομένου ότι η χρηματοδότηση θα ανέρχεται πλέον στο 80%, έναντι του 60% που ισχύει για τα αντίστοιχα εθνικά προγράμματα.

Ο ΕΛΓΑ, μέσω της ιστοσελίδας του, κάλεσε τους παραγωγούς, τους φορείς και τους κατασκευαστές εγκαταστάσεων μέσων ενεργητικής προστασίας σε διαβούλευση σχετικά με το Μέτρο, με σκοπό να εντοπιστούν θέματα που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, να συμπεριληφθούν νέες ιδέες και γενικότερα να γίνει όσο το δυνατόν καλύτερος σχεδιασμός του Μέρους, καθώς και να διασφαλιστεί η μέγιστη απορροφητικότητά του.

Από τα αρχές του 2016, έγιναν οι πρώτες συναντήσεις της ομάδας εργασίας για το Μέτρο 5.1, στις οποίες συμμετείχαν στελέχη του ΕΛΓΑ, της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και του ΟΠΕΚΕΠΕ. Εντός του Μαρτίου του 2017, σε συνεννόηση με την ΕΥΔ ΠΑΑ, είχαν καθοριστεί τα κριτήρια επιλογής, καθώς και το ελάχιστο κατώφλι που να αντιμετωπίζει ισότιμα τους εν δυνάμει δικαιούχους. Επόμενα βήματα ήταν ο υπολογισμός του εύλογου κόστους των επιχορηγούμενων από το Μέτρο εγκαταστάσεων και η συγγραφή του αντίστοιχου θεσμικού πλαισίου.

Για τον σκοπό αυτό, ο ΕΛΓΑ απηύθυνε αίτημα στην ΕΥΔ ΠΑΑ για την παροχή τεχνικής βοήθειας όσον αφορά στα παραπάνω ζητήματα. Μετά τις απαραίτητες συναντήσεις με στελέχη της ΕΥΔ ΠΑΑ διαχωρίστηκαν τα αιτήματα του εύλογου κόστους και της παροχής συμβούλου για τη συγγραφή του θεσμικού πλαισίου, ώστε να υλοποιηθούν όσο το δυνατόν πιο γρήγορα.

Συγκεκριμένα:

- Όσον αφορά στον υπολογισμό του εύλογου κόστους, αποφασίστηκε ότι ο υπολογισμός του εύλογου κόστους για τα επιμέρους υλικά εγκαταστάσεων του Μέρους 5.1 μπορούσε να συμπεριληφθεί σε υφιστάμενο σχετικό αίτημα και δόθηκε συγκεκριμένη λίστα καταγεγραμμένων υλικών από τον ΕΛΓΑ, όπως είχαν καταγραφεί, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων φορέων και κατασκευαστών.
- Όσον αφορά στην παροχή συμβούλου, σε συνεργασία με την ΕΥΔ ΠΑΑ, συγγράφηκε η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία και δημοσιεύτηκε από την ΕΥΔ ΠΑΑ τον Οκτώβριο του 2016.

Σημειώνεται ότι τον Σεπτέμβριο του 2016, στο πλαίσιο της αναθεώρησης ολόκληρου του Πλαισίου για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, ο ΕΛΓΑ εισηγήθηκε την τροποποίηση μέρους των κριτηρίων επιλογής για την καλύτερη διαχείριση του Μέρους, αλλαγές που κατοχυρώθηκαν τον Οκτώβριο του 2016.

Τον Οκτώβριο του 2016, επίσης, εκδόθηκε και το ΦΕΚ εκχώρησης αρμοδιοτήτων από την ΕΥΔ ΠΑΑ στον ΕΛΓΑ, ως ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης για το υπομέτρο 5.1. Τέλη Οκτωβρίου του 2016, με την ευκαιρία της έναρξης του προγράμματος για τους νέους αγρότες, στελέχη του ΕΛΓΑ επισκέφτηκαν την ΕΥΔ ΠΑΑ για να ενημερωθούν για τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και τα ζητήματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του, ώστε να προληφθούν παρόμοια προβλήματα που τυχόν θα προέκυπταν κατά την εφαρμογή του Μέρους 5.1.

Στην παρούσα φάση:

- έχει ολοκληρωθεί η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την παροχή συμβούλου,
 - έχει επιλεγεί ο ανάδοχος,
 - έχει υπογραφεί η σύμβαση και
 - δόθηκε το προσχέδιο του θεσμικού πλαισίου,
- με χρονοδιάγραμμα η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος να έχει δημοσιευτεί στις αρχές καλοκαιριού του 2017.

Όσον αφορά στο υπομέτρο 5.2: «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στη γεωργική παραγωγή και στο γεωργικό, ζωικό κεφάλαιο από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα» του ΠΑΑ 2014-2020, σημειώνεται ότι το εν λόγω υπομέτρο αναφέρεται στην κάλυψη δαπανών επένδυσης εκ μέρους των ζημιωθέντων ενεργών γεωργών ή ομάδων γεωργών, με στόχο την ανασύσταση του ζημιωμένου παραγωγικού δυναμικού και του εξοπλισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (αποκατάσταση κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων που έχουν πληγεί από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα ή αγορά νέων μηχανημάτων, καθώς και αποκατάσταση των υποδομών για τη διατήρηση του παραγωγικού δυναμικού).

Δεν είναι επιλέξιμη:

- απώλεια εισοδήματος που προκλήθηκε από τις ανωτέρω ζημιές και
- ζημιές, οι οποίες καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., καθώς και ζημιές, που, κατά τους γενικούς και ειδικούς όρους των Κανονισμών Ασφάλισης των διαφόρων ασφαλιστικών φορέων, όταν υπάρξουν, αποζημιώνονται.

Η ενίσχυση παρέχεται, εφόσον οι ζημιές που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα, υπόκεινται στην επίσημη αναγνώριση του ΥΠΑΑΤ και το επίπεδο των ζημιών ξεπερνά το 30% των ομοειδών ειδών και σε επίπεδο παραγωγού.

Λαμβάνοντας υπόψη τη δυσκολία άμεσης και ταχείας αναπροσαρμογής της γεωργικής επιχείρησης από τις ζημιές τις οποίες έχει υποστεί, έτσι ώστε να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αγοράς, λόγω και των φυσικών βιολογικών διαδικασιών, το ποσοστό στήριξης ανέρχεται στο 100% του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις αποκατάστασης του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα.

Βάσει της αριθ. 2323/3290B/13.10.2016 Υπουργικής Απόφασης, έχουν ανατεθεί στον ΕΛΓΑ αρμοδιότητες διαχείρισης του συγκεκριμένου Μέτρου, μεταξύ των οποίων, η σύνταξη του θεσμικού πλαισίου εφαρμογής του Μέτρου, καθώς και η πρόσκληση επιλογής των δικαιούχων, που είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την πλήρη ενεργοποίηση του Μέτρου και την εκταμίευση των σχετικών πόρων από το ΠΑΑ 2014-2020. Η διαδικασία είναι σε εξέλιξη.

Μέτρο 17 (Υπομέτρο 17.1)

Όσον αφορά στο Μέτρο 17, επισημαίνεται ότι στις 17 Ιουλίου του 2014 κατατέθηκε για πρώτη φορά το ΠΑΑ 2014-2020 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο περιελάμβανε πιλοτικά πρόταση ενεργοποίησης του Μέτρου 17 «Εργαλεία Διαχείρισης κινδύνου» και ιδιαίτερα του υπομέτρου 17.1 σχετικά με την ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών. Η στήριξη, βάσει του άρθρου 37§1 του Καν. 1305/2013 μπορεί να χορηγείται μόνο για ασφαλιστικά συμβόλαια που καλύπτουν απώλειες που προκαλούνται από δυσμενές κλιματικό φαινόμενο ή ζωική ή φυτική ασθένεια ή προσβολή από παράσιτα ή περιβαλλοντικό συμβάν ή μέτρο που εγκρίθηκε σύμφωνα με την Οδηγία 2000/29/ΕΚ για την εξάλειψη ή συγκράτηση φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα, με αποτέλεσμα την καταστροφή άνω του 30% της μέσης ετήσιας παραγωγής του γεωργού κατά την προηγούμενη τριετία ή του μέσου όρου της τριετίας που υπολογίζεται με βάση την προηγούμενη πενταετία, ύστερα από αφαίρεση της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής.

Δεν είχαν ενεργοποιηθεί, κατά την πρώτη υποβολή του ΠΑΑ 2014-2020, τα υπομέτρα:

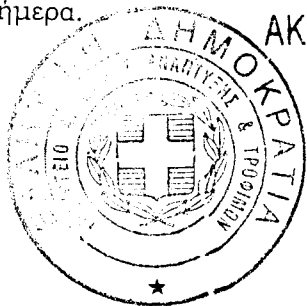
- 17.2 σχετικά με την ίδρυση Ταμείου Αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες, την προσβολή από παράσιτα και τα περιβαλλοντικά συμβάντα, βάσει του άρθρου 38 Καν. 1305/2013 και
- 17.3 σχετικά με τη σταθεροποίηση του εισοδήματος των παραγωγών, όταν η σχετική μείωση υπερβαίνει το 30% του μέσου ετήσιου εισοδήματος κάθε παραγωγού, βάσει του άρθρου 39 Καν. 1305/2013.

Επί αυτού του κειμένου ελήφθησαν παρατηρήσεις από την Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2014, μεταξύ των οποίων και για το υποβληθέν υπομέτρο 17.1, με τις οποίες ζητούνταν διευκρινήσεις για το υπομέτρο. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων με την Επιτροπή, έγινε φανερό ότι δεν υπήρχε ωριμότητα για να καταστεί δυνατό να υποστηριχθεί η επανυποβολή και έγκριση του υπομέτρου κατά τη δεύτερη υποβολή μετά την οποία εγκρίθηκε το ΠΑΑ 2014-2020.

Στο ενδιάμεσο διάστημα ολοκληρώθηκε και παραλήφθηκε και η μελέτη, η οποία είχε ζητηθεί σχετικά με την εφαρμογή του συνόλου των εργαλείων διαχείρισης κινδύνου στη γεωργία. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι:

- Σχετικά με την εφαρμογή του υπομέτρου 17.1 «Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών», δεδομένης της έλλειψης αναλογιστικής μελέτης καθίσταται μη ασφαλής ο προσδιορισμός του επακριβούς τιμήματος του ασφαλιστικού για καθεμία από τις κατηγορίες της προαιρετικής ασφάλισης.
- Σχετικά με την εφαρμογή του υπομέτρου 17.2 «Ταμεία αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες, την προσβολή από παράσιτα και τα περιβαλλοντικά συμβάντα», δεδομένης της έλλειψης πληροφοριακού υπόβαθρου και της αδυναμίας συλλογής στοιχείων για την ανάλυση των πιθανών κινδύνων, αλλά και των κριτηρίων με τα οποία θα μπορέσει να προσδιοριστεί ο βαθμός που έχει πληγεί κάποια καλλιέργεια, κρίθηκε από τον ανάδοχο αδύνατη η άμεση εφαρμογή του.
- Σχετικά με την εφαρμογή του υπομέτρου 17.3 «Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος», τη χρονική στιγμή που συντάχθηκε η μελέτη διαπιστώθηκε αδυναμία εφαρμογής μέσω του ΠΑΑ 2014-2020 του εν λόγω υπομέτρου λόγω μη ακριβούς προσδιορισμού του ακριβούς εισοδήματος του κάθε αγρότη, ο οποίος θα συμμετείχε, δεδομένου ότι θα έπρεπε να τηρούνται φορολογικά βιβλία και στοιχεία για καθέναν από αυτούς.

Ως εκ τούτου, το σχετικό υπομέτρο 17.1 δεν επαν-υποβλήθηκε κατά τη δεύτερη υποβολή του στην Επιτροπή λόγω μη ωριμότητάς του και αδυναμίας στοιχειοθέτησης απαντήσεων στις σχετικές παρατηρήσεις της Επιτροπής, γεγονός το οποίο παραμένει εν ισχύ μέχρι και σήμερα.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

[Handwritten signature]

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Γ. Καρασμάνη
2. Βουλευτή Χ. Αθανασίου
3. Βουλευτή Χ. Δήμα
4. Βουλευτή Α. Δημοσχάκη
5. Βουλευτή Κ. Καραμανλή
6. Βουλευτή Χ. Μπουκώρο